პროლეტარებო, ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მეგრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გამოდის 29-ე წელი

ოთხშაბათი, 6 აპრილი, 1949 წ. № 67 (8370). ფასი 20 კაპ.

საკავშირო ალკა XI ყრილობა

2 აპრილის საღამოს სხდომა

საკავშირო ახალგაზრდობის ლენინური კომუნისტური კავშირის XI ყრილობის 2 აპრილის საღამოს სხდომაზე დაიწყო კამათი ამხ. ტ. ი. ერშოვის მოხსენების გამო „სკოლაში კომკავშირის მუშაობის შესახებ“.

— პარტიამ და მთავრობამ ჭეშმარიტად უსაზღვრო შესაძლებლობანი შექმნეს საბჭოთა სკოლის ახალი აყვავებისა და აღმავლობისათვის, — ამბობს ამხ. **ა. გ. სიტნიკოვი** — კომკავშირის ლენინგრადის ორგანიზაციის დელეგატი.

ამხ. სიტნიკოვი ანალიზს უკეთებს ლენინგრადის სკოლების კომკავშირული და პიონერული ორგანიზაციების მუშაობას და აღნიშნავს, რომ კომკავშირელები საინტერესო და შინაარსიან ღონისძიებათა ინიციატორები და ორგანიზატორები არიან და ხელს უწყობენ მოსწავლეთა ცოდნის გაფართოებასა და გაღრმავებას, გონივრულ დასვენებას უწყობენ მათ. ამასთან სასკოლო კომკავშირული და პიონერული ორგანიზაციების მუშაობაში ნაკლიც მოიპოვება. ზოგჯერ კომკავშირელთა და პიონერთა მუშაობა სკოლებში მოწყვეტილია სასწავლო-აღმზრდელობით პროცესს, რასაც მასწავლებლები ახორციელებენ.

დასასრულ ამხ. სიტნიკოვი ეხება მასწავლებელთა კოლექტივისა და კომკავშირული ორგანიზაციის თანამშრომლობის საკითხს.

— უკრაინის სკოლებში 8.725 პირველადი კომკავშირული ორგანიზაცია მუშაობს, რომლებიც 216 ათას კომკავშირელს აერთიანებენ. რესპუბლიკის პიონერულ ორგანიზაციაში 3 მილიონი პიონერი ირიცხება, — ამბობს უკრაინის კომკავშირის დელეგატი ამხ. **ა. ი. სუშანი.**—კომკავშირულმა ორგანიზაციებმა სკოლის ახალგაზრდობაში იდეურ-პოლიტიკური მუშაობის საკმაოდ დიდი გამოცდილება შეიძინეს.

სიტყვა ეძლევა საკავშირო ალკკ ხაბაროვსკის სამხარეო კომიტეტის მდივანს ამხ. **ა. ი. პანოვს.** იგი ამბობს, რომ დიდი ოქტომბრის რევოლუციამდე ხაბაროვსკის მხარე რუსეთის მიყრუებული განაპირა კუთხე იყო, სადაც დაწყებითი სკოლებიც არ მოიპოვებოდა. ამჟამად მხარეში არის სკოლების ფართო ქსელი, რომლებშიც 200 ათასამდე ბავშვი სწავლობს. ათასობით ახალგაზრდა უმაღლეს სასწავლებლებსა და ინსტიტუტებში ეუფლება მეცნიერებას.

უკანასკნელი ორი წლის მანძილზე მხარის სკოლებში მნიშვნელოვნად გაიზარდა კომკავშირული და პიონერული ორგანიზაციები.

ამასთან ერთად ამხ. პანოვი აღნიშნავს კომკავშირის მუშაობის ნაკლოვანებებს. მხარეში არის სკოლები, სადაც კომკავშირული და პიონერული ორგანიზაციები ბავშვებს არ უნერგავენ სწავლის ხარისხისათვის პასუხისგებლობის გრძნობას.

ყრილობის დელეგატებმა დიდი ინტერესით მოისმინეს ქალაქ მოსკოვის 602-ე სკოლის უფროსი პიონერხელმძღვანელის ამხ. **ა. ი. გუროვას** სიტყვა. მან ილაპარაკა სკოლის მეოთხე რაზმეულის პიონერთა შესანიშნავ საქმეებზე, იმაზე, თუ როგორ იძენენ ბავშვები ახალ ცოდნას, როგორ უნერგავენ მათ საბჭოთა მოქალაქის — კომუნიზმის მშენებლის თვისებებს.

ყრილობის დელეგატები გულთბილად შეხვდნენ ინგლისის კომკავშირის ცენტრალური კომიტეტის მდივანს **ბილ ბრაუნს,** რომელმაც იხალისის დემოკრატიული ახალგაზრდობის სალამი გადასცა საკავშირო ალკკ XI ყრილობას.

სიტყვა ეძლევა საკავშირო პროფსაბჭოს თავმჯდომარეს ამხ. **ვ. ვ. კუზნეცოვს.** მან საბჭოთა პროფკავშირების ათეულ მილიონობით წევრთა სახელით სალამი გადასცა საკავშირო ალკკ XI ყრილობას.

ახალგაზრდობა პროფკავშირების ყველა წევრთა მესამედზე მეტს შეადგენს. ჭაბუკები და ქალიშვილები აქტიურ მონაწილეობას იღებენ პროფკავშირული ორგანიზაციების მრავალფეროვან მუშაობაში, ომისშემდგომი სტალინური ხუთწლედის შესრულებისათვის ბრძოლაში. პროფკავშირის ერთ-ერთი პირველი მოვალეობაა, — ამბობს ამხ. კუზნეცოვი, — აღზარდოს ახალგაზრდობა შრომაში, ჩაუნერგოს თავისი პროფესიის სიყვარული გრძნობა, ასწავლოს ახალგაზრდობას სტახანოველთა, წარმოების ნოვატორთა მდიდარი გამოცდილების მიხედვით.

უფრო ფართოდ უნდა განვითარდეს გამოცდილ ოსტატთა შეფობა წარმოების საუკეთესო ადამიანებისადმი. ყოველდღიურად უნდა დავეხმაროთ წარმოებაში ახალმოსულ ახალგაზრდა მუშებს, მოვაწყოთ ახალგაზრდა მუშათა შეხვედრები, დავეუფლოთ მოწინავე სოციალისტურ ტექნიკას, შრომის სტახანოვურ მეთოდებს, მეტი ყურადღება უნდა მიექცეს მოწაფეთა პოლიტიკურ და ზოგადსაგანმანათლებლო მომზადებას, საბჭოთა პატრიოტიზმის სულისკვეთებით მათ აღზრდას.

პარტია და მთავრობა განუწყვეტლივ ზრუნავენ ხალხის და, უწინარეს ყოვლისა, ახალგაზრდობის კეთილდღეობის გაუმჯობესებისათვის.

ამხ. კუზნეცოვი დაწვრილებით ეხება პროფკავშირებისა და კომკავშირის ამოცანებს მუშების, მოსამსახურეებისა და ინტელიგენციის პოლიტიკური და კულტურული დონის შემდგომი აღმავლობის საქმეში. პროფკავშირული ორგანიზაციები ამოცანად ისახავენ — უთანხლოს ხანში მიაღწიონ იმას, რომ ყოველ საწარმოში შეიქმნას კლუბი და ყოველი კუთხე. ამ დიდ მუშაობაში საჭიროა კომკავშირული ორგანიზაციის დახმარება.

ამხ. კუზნეცოვი ამბობს, რომ პროფკავშირებისა და კომკავშირის წინაშე დასაბრუნია ჩვენს ქვეყანაში ფიზკულტურული მოძრაობის უფრო ფართოდ განვითარების ამოცანა. ფიზკულტურისა და სპორტის მატერიალური ბაზის შემდგომი განმტკიცების მიზნით 1949 წელს დიდი სახსრებია ასიგნებული სტადიონების, წყალჯოგარდობის ნაგებობების, სასპორტო დარბაზებისა და სხვა სასპორტო ნაგებობათა მშენებლობის, აღდგენისა და მოწყობისათვის.

ტრიბუნაზეა უნგრეთის ახალგაზრდობის კავშირის თავმჯდომარის მოადგილე **ბელა სალაი.** მან უნგრეთის დემოკრატიული ახალგაზრდობის სახელით მეზნებარე ძმური სალამი გადასცა საკავშირო ალკკ XI ყრილობის დელეგატებს.

თავმჯდომარე აცხადებს, რომ ყრილობის სახელზე კვლავ მოდის მრავალი მისალმება პარტიული, კომკავშირული და პროფკავშირული ორგანიზაციებისაგან, საბჭოთა ეროვნული ძალების მეომრებისაგან. მისალმება მიღებულია ყირგიზეთის კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, უზბეკეთის კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, ბელორუსის კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისაგან, სსრ კავშირის ადგილობრივი მრეწველობის მუშათა პროფკავშირების IV ყრილობისაგან, საქართველოს სსრ გონრის რაიონის კომკავშირელებისა და ახალგაზრდობის, მინსკის, ყაზანისა და ჩვენი ქვეყნის სხვა ქალაქების კომკავშირელებისა და ახალგაზრდობისაგან.

4 აპრილის დღის სხდომა

4 აპრილს საკავშირო ახალგაზრდობის ლენინური კომუნისტური კავშირის XI ყრილობის დილის სხდომაზე გრძელდებოდა კამათი „სკოლაში კომკავშირის მუშაობის შესახებ“ ამხ. ტ. ი. ერშოვას მოხსენების გამო.

კამათში პირველი გამოვიდა ამხ. **ლ. ა. დანილოვა** (ბელორუსია).

მოაგონა რა ყრილობას ის უდიდესი ზარალი, რაც ბელორუსიის სკოლას გერმანელმა დამპყრობლებმა მიაყენეს, ამხ. დანილოვამ განაცხადა, რომ ახლა რესპუბლიკაში ყველა სკოლა აღდგენილია. სკოლების აღდგენასა და მშენებლობაში აქტიურ მონაწილეობას იღებდნენ კომკავშირელები.

კომკავშირის ავტორიტეტი და გავლენა სკოლაში განუწყვეტლივ გაზრდა. როგორც წესი, კომკავშირელები მოსწავლეები წარჩინებით სწავლობენ. შარშან 160 კომკავშირელმა სკოლა დაამთავრა ოქროს და ვერცხლის მედლებით. მაგრამ სკოლის კომკავშირის ორგანიზაციების საქმიანობაში ბევრი სერიოზული ნაკლია.

— საბჭოთა სკოლამ პარტიისა და მთავრობის, ამხანაგ ი. ბ. სტალინის გაუფუყვეტელი ზრუნვისა და ყურადღების მეოხებით დიდი ნაბიჯი გადადგა წინ მოზარდ თაობის სწავლისა და აღზრდის გაუმჯობესების საქმეში, — ამბობს საკავშირო ალკკ მოსკოვის საქალაქო კომიტეტის მდივანი ამხ. **ვ. პ. გავრილოვი.** — მოსკოვის სკოლებში 1.358 ათასი მოსწავლეა.

სკოლის მუშაობის გაუმჯობესებაში თავისი წვლილი შეიტანეს კომკავშირულმა ორგანიზაციებმა. კომკავშირელები მთელ რიგ ღონისძიებს მიმართავდნენ სკოლების დირექტორთა და მასწავლებელთათვის ყოველმხრივი დახმარების გასაწევად, რათა მოსწავლეებს ჩაუნერგონ სწავლისადმი შეგნებული დამოკიდებულება, განამტკიცონ სკოლაში დისციპლინა.

უზბეკეთის ალკკ ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა სკოლის ახალგაზრდობასა და პიონერთა შორის მუშაობის ნაკლოვანებებზე ისაუბრა. ამ ნაკლოვანებებს ადასტურებს ის ფაქტი, რომ ბევრ ადგილას ბავშვებს ეზაფხულობა ეზარებათ. ეს ერთ-ერთი საბუთია იმისა, რომ ბევრ ადგილას ფიზიკური აღზრდა, ფიზიკური შრომა, ბავშვების ეზაფხულობა, ეზაფხულობა, ეზაფხულობა,

ძალაში შევიდა ახალი კოლექტიური ხელშეკრულებები

ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხანაში

ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხანაში ხელი მოაწერეს ახალ კოლექტიურ ხელშეკრულებას. გასული წლის კოლექტიურმა ხელშეკრულებამ ძნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი ქარხნის საწარმოო ვეგების გადაკარბებით შესრულებას. ხელშეკრულების უმეტესი მუხლები განხორციელდა, მაგრამ მთელი რიგი არსებითი ვალდებულებები როგორც დირექციის, ისე საქარხნო კომიტეტის მიერ შეუსრულებელი დარჩა. მაგალითად, სატრანსპორტო სამაჭროში ვერ მოაწყეს დეპო, საღონა სამაჭროში საკაზმე ეზოსათვის ვერ ააგეს კანტორის შენობა, ვერ უზრუნველყვეს მარგანეცის სამაჭროს მუშებისათვის აბანოს და მოლიანად ქარხნის მუშებისათვის სამრეცხაოს მოწყობა, რასაც კოლექტიური ხელშეკრულება ითვალისწინებდა. ვერც საქარხნო კომიტეტი მუშობდა გამართულად მუშათა კულტურულ-საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესებისათვის, სოსტკი იბრძოდა დირექციის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებათა განაღდებისათვის.

ახალი კოლექტიური ხელშეკრულება, რომელიც ამ დღეებში ძალაში შევიდა, ითვალისწინებს გასულ წელთან შედარებით სასაკონლო პროდუქციის გამოშვების საგრძნობლად გადიდებას, შრომის ნაყოფიერების შემდგომ ამაღლებას, თვითღირებულების შემცირებას, საბრუნავ სამუალებათა ბრუნვის 25 დღით დაჩქარებას და ამ გზით სახელმწიფოსთვის 2.200 ათასი მანეთის გათვისოუფლებას, კადრების მომზადებაგადაწყვეტილებას, 1000 კვადრატული მეტრი საცხოვრებელი ფართობის გადაცემას საეპსლოატაციოდ, 240 ათასი მანეთის გამოყოფას არსებული მუშათა ბინების კაპიტალური და მიმდინარე შეკეთებისათვის, ყველა საერთო საცხოვრებლის რადიოფიკაციას, 160 კაცის გაგზავნას კურორტებსა და დასასვენებელ სახლებში. 80 ათასი მანეთი მოხმარდება სამაჭროებსა და საერთო საცხოვრებლებში წითელი კუთხეების მოწყობას, 50 ათასი მანეთი გათვალისწინებულია საზაფხულო სასადილოს მოსაწყობად. მოეწყობა კალათბურთის მოედანი და გაიხსნება ფეხბურთის სტადიონი. დირექციამ იკისრა შეიძინოს ავტობუსი და მოაწესრიგოს როგორც ქალაქიდან ქარხანამდე, ისე მახლობელი სოფლებიდან მუშათა გადმოყვანა ავტობუსით.

ხელშეკრულებას ხელი მოაწერეს ქარხნის დირექტორმა ამხ. ი. კეკელიძემ და საქარხნო კომიტეტის თავმჯდომარემ ამხ. მ. რაზმაძემ. **(საკ. კორ.).**

ამიერკავკასიის რკინიგზაზე

გასული წლის კოლექტიური ხელშეკრულების შესრულების შეჯამებაში და ახალი კოლექტიური ხელშეკრულების პროექტის განხილვაში აქტიურად მონაწილეობდნენ რკინიგზელები. მუშამოსამსახურეთა და ინჟინერ-ტექნიკოსთა საერთო კრებებზე ხელშეკრულების პროექტის განხილვის პროცესში დამატებით 270 წინადადება შემოვიდა.

ამას წინათ შედგა ამიერკავკასიის რკინიგზის პროფკავშირის საგზაო კომიტეტის მეორე პლენუმი, რომლის მუშაობაში მონაწილეობას იღებდნენ გზის სამმართველოს სხვადასხვა სამსახურისა და გაყოფილებათა უფროსები.

საგზაო კოლექტიური ხელშეკრულების პროექტის გულდასმით განხილვის შემდეგ პლენუმმა ერთხმად დაამტკიცა 1949 წლის საგზაო კოლექტიური ხელშეკრულება და ძირეულ პროფსაფულ ორგანიზაციებს დაავალა ამოცანად გააჩაღონ აქტიური მუშაობა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული თვითეული მუხლის უნაკლოდ შესრულებისათვის. **(საკ. კორ.).**

ფოთის ფიცქვილკომბინატში

წისქვილკომბინატის დირექციასა და მუშებს შორის ახალი კოლექტიური ხელშეკრულების დადებას წინ უძღოდა დიდი მოსამზადებელი მუშაობა. სხდომაზე, სადაც ხელი უნდა მოეწერათ ხელშეკრულებისათვის, საქმიანი წინადადება შემოიტანა ელევატორის მუშამ ამხ. ჩერნოვმა. მან განაცხადა, რომ საურველია ჩიბერეზზე დაიდგას რედუქტორება, რაც 25 პროცენტით გადიდებს შრომის ნაყოფიერებას. მისივე წინადადებით ელევატორს უნდა გაუკეთდეს მტვრის საწმენდი. ბრიგადირმა ა. კუციამ წინადადება შეიტანა საწყობსა და ელევატორს შორის გაყვანილ იქნას დამატებითი რკინიგზის ხაი, რაც ძნიშვნელოვნად გაადიდებს მზა პროდუქციის გაზიდვას და შეამცირებს ვაგონების მოცდენს.

ჯომბინატის დირექციამ მზედველობაში მიიღო მუშათა ეს საქმიანი წინადადებები და თავის მხრივ კონკრეტული ვალდებულებანი იკისრა. პროექტის ვალდებულებანი შემდეგ ხელი მოაწერეს ახალ კოლექტიურ ხელშეკრულებას. **(საკ. კორ.).**

ახმეტის რაიონის კეთილმოწყობა

ახმეტა, (სპეც. კორ.). უკანასკნელ წლებში მნიშვნელოვანი მუშაობაა გაწეული რაიონის კეთილმოწყობისათვის. 2,5 ჰექტარზე მოწყობილია ბაღი, სადაც დარგულია 1.000 ძირი წიწვიანი და დეკორაციული მცენარე. წელს დამატებით დარგავენ 2.000 ძირ მცენარეს.

რაიონში მრავალი დაწესებულება შეუფერებელ ბინებშია მოთავსებული. წელს გათვალისწინებულია დაიწყოს ახალი ბინების მშენებლობა ბანკის, რაიკოოპკავშირის, რაიმაღაზიისა და კავშირგაბმულობის რაიგანყოფილებისათვის.

დიდი ყურადღება ექცევა საკოლმეურნეო ბინების მშენებლობას. სოფელ ხერხეულის ღესელიძის სახელობის კოლმეურნეობა აშენებს ორსართულიან ადმინისტრაციულ სახლს, რომელიც მიმდინარე წლის ბოლოს დამთავრდება. შენობაში მოთავსდება სამკითხველო, ბიბლიოთეკა. მოეწყობა კოლმეურნეობის გამგეობის ოთახები. აქვე მოეწყობა კლუბი, რომელიც 300 კაცს დაიტევს.

სოფელ ზემო ალვანის შინსახკომის სახელობის კოლმეურნეობაში, კოლმეურნეთა ბინებში წელს გაყვანილი იქნება ელექტრონის სინათლე. წელსვე განზრახულია დაამთავრონ კოლმეურნეობის კანტორისა და საწყობების მშენებლობა.

რაჭომ ურიგდებიან აგროტექნიკურ ღონისძიებათა დარღვევას?

ზამთრის გაჭიანურებამ მინდვრის სამუშაოები შეაფერხა. ამან კოლმეურნეობათა მხრივ ახალი ღონისძიებების გატარება მოითხოვა.

სოფელ მაღაროს (სიღნაღის რაიონი) კოლმეურნეობა „შრომამ" (თავმჯდომარე შალვა ოსეფაშვილი) 600 ჰექტარი ხორცლი, ქერი, სიმინდი და მზესუმზირა უნდა დათესოს. გამგეობის გადაწყვეტილებით ნავარაუდევი 15 გუთნეულის ნაცვლად 24 გამოყვეს, შერჩეულ ნაკვეთებში ხვნა დაიწყეს. გუთნისდედები დავით ზაიშვილაშვილი, გიგო ნავროზაშვილი, ვასილ ზედელაშვილი, და რამან გოდერძიშვილი დღიურ დავალებას 100-120 პროცენტით ანაღდებენ. ამას ხელს უწყობს მეხრეების დ. ბაიდოშვილის, ვ. ყანდაშვილის და შ. ღვედაშვილის კარგი მუშაობა. ამ კოლმეურნეობაში კარგად მუშაობს ულიანოვკის მტს-ის სატრაქტორო ბრიგადა, რომელსაც ვ. ბაიდოშვილი ხელმძღვანელობს, ტრაქტორისტები შ. უსენაშვილი, ალ. ვარსამაშვილი და კ. ბოქოლიშვილი ყოველ ხელსაყრელ დღეს იყენებენ. მათ უკვე გადახნეს 90 ჰექტარი.

კოლმეურნეობამ თებერვალ-მარტში შემოდგომის ნათესებში 1.300 ტონა ნაკელი შეიტანა, უახლოეს დღეებში 40 ჰექტარ ხორცლის ნათესში შეიტანენ 400 ტონა გადამწვარ ნაკელს.

გ. გოდერძიშვილის ბრიგადა 105 ჰექტარ ყანას უვლის. ამ ბრიგადის მერგოლურებმა კატო ყანდაშვილმა, მანია ბაინდურაშვილმა და ნინო გოდერძიშვილმა სოციალისტური შეჯიბრება გაიმარჯვა, რათა ყოველ ჰექტარზე მიღონ 190 ფუთი ხორბალი.

ამასთანავე არიან კოლმეურნეობანი, სადაც არ გაითვალისწინეს მიმდინარე გაზაფხულის თავისებურებანი. სოფელ ქვემო მაჩხაანის კიროვის სახელობის კოლმეურნეობაში (თავმჯდომარე ი. ბანძაძიანი) ირწმუნებიდნენ, რომ ხვნა-თესვაზე მუშა-საკონელი სრული დატვირთვით იქუშაებდა. სინამდვილეში კოლეურნეობას თებერვლის დამლევებისათვის აღარ აღმოაჩნდა მუშა-საკონლის საკვები. ამის გამო კოლმეურნეებისათვის გასაცემი ქერი, სიმინდი და სხვა პროდუქტები პირუტყვის საკვებად გამოიყენეს. ვერც ამან უშველა საქმეს. კოლმეურნეობის 40-მდე ხარი და კამეჩი დასუსტებულია და სამუშაოზე ვერ იყენებენ.

ეს კოლმეურნეობა ხელს არ უწყობს ალაზნის მტს-ის ტრაქტორისტ სოსო აბულაშვილს. იგი ხნავდა პირველი ბრიგადის ნაკვეთს, რომელიც მიჩენილი არ იყო რეფოსისათვის. ნაკვეთი სახნავადაც არ იყო მომზადებული, რის გამოც ხვნის ხარისხი დაბალია. ბრიგადირმა გ. შაშუაშვილმა კითხვაზე, თუ რატომ არ ამაგრებენ რგოლებზე ნაკვეთებს, გვიპასუხა:

— მოვხნავთ, დავთესავთ და მერეც მოვესწრებით ნაკვეთების რგოლებისათვის მიჩენასო.

ხვნის ხარისხის დარღვევის ფაქტი არის ამავე სოფლის დმიტროვის სახელობის კოლმეურნეობაშიც. ალაზნის მტს-ის მეშვიდე ბრიგადა ხვნას შეუდგა ისეთი გუთნით, რომელსაც ერთ კოჭპუზზე წინასახნისი აშენებული ჰქონდა. ტრაქტორისტები ილო ზურაშვილი და უშანგი მოსულიშვილი ამას ყურადღებას არ აქცევენ. წინასახნისები ფორმალურად ჰქონდა ამავე მტს-ის გ. ჯანიბეგაშვილის ტრაქტორს, რომელიც მუშაობდა ძველი ანაგის მოლოტოვის სახელობის კოლმეურნეობაში.

საკვირველია, რატომ ურიგდებიან კოლმეურნეობის ხელმძღვანელი მუშაკები და სპეციალისტები აგროტექნიკურ ღონისძიებათა დარღვევას?

ვ. ყაჯრიშვილი

„კომუნისტის" საკუთარი კორესპონდენტი

საბჭოთა მთავრობის ნოტა ბერძნეთის დასავლეთი საზღვრების უკანონო შეცვლის გამო

გერმანიის დასავლეთი საზღვრების შეცვლის შესახებ ინგლისის, ამერიკის შეერთებული შტატების, საფრანგეთის, ბელგიის, ჰოლანდიისა და ლუქსემბურგის მთავრობების მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით სსრ კავშირის ელჩმა ინგლისში გ. ნ. ზარუბინმა საბჭოთა მთავრობის დავალებით საგარეო საქმეთა მინისტრის სახელზე შემდეგი ნოტა გაგზავნა:

„საბჭოთა მთავრობამ დიდი ბრიტანეთის, ამერიკის შეერთებული შტატების, საფრანგეთის, ბელგიის, ჰოლანდიისა და ლუქსემბურგის მთავრობის 1949 წლის 26 მარტს გამოქვეყნებული ერთობლივი კომუნიკედან შეიტყო, რომ ზემოხსენებულ სახელმწიფოთა მთავრობებმა გადაწყვიტეს შეეცალონ გერმანიის დასავლეთი საზღვრები და მეუფეთონ გერმანიის ტერიტორიის ნაწილი საფრანგეთის, ბელგიის, ჰოლანდიისა და ლუქსემბურგის ტერიტორიებს.

საბჭოთა მთავრობას საჭიროდ მიაჩნია დიდი ბრიტანეთის, ამერიკის შეერთებული შტატების და საფრანგეთის მთავრობათა ყურადღება მიაქციოს იმ გარემოებას, რომ „დეკლარაციაში გერმანიის დამარცხების შესახებ", რასაც სსრ კავშირის, ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის მთავრობებმა ხელი მოაწერეს 1945 წლის 5 ივნისს, გერმანეთი ჩრდილო ატლანტიკის ხელშეკრულების შესახებ, რაც წინათ გაუგზავნა ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და სხვა მთავრობებს და რაც გამოქვეყნდა საბჭოთა პრესაში 1 აპრილს. (საკდესი).

საკდესის ცნობა

4 აპრილს სსრ კავშირის მთავრობამ იტალიის, ნორვეგიის, დანიის და ისლანდიის მთავრობებს, რომლებიც მიწვეული არიან მონაწილეობა მიიღონ ჩრდილო ატლანტიკის ხელშეკრულებაში, თავისი ელჩების მეშვეობით გაუგზავნა სსრ კავშირის მთავრობის მემორანდუმი ჩრდილო ატლანტიკის ხელშეკრულებაში, თავისი ელჩების მეშვეობით გაუგზავნა ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და სხვა მთავრობებს და რაც გამოქვეყნდა საბჭოთა პრესაში 1 აპრილს. (საკდესი).

საღამო სოფელში

აბაშის რაიონის სოფელ ძველი აბაშის მახარაძის სახელობის კოლმეურნეობის წევრები მინდვრის სამუშაოებიდან შინ დაბრუნდნენ; მუშა-პირუტყვისა და მანქანა-იარაღების დაბინავების შემდეგ ბევრი მათგანი საკოლმეურნეო კლუბისაკენ გაეშურა.

კლუბი კოლმეურნეთა საყვარელი ადგილია. აქ ისინი ყოველ თავისუფალ დროს იკრიბებიან და კულტურულად ისვენებენ. ზოგი კლუბთან არსებულ სამკითხველოში ჟურნალ-გაზეთებს კითხულობს, ზოგი ჭადრაკთან გატაცებული, ზოგი კი მომავალი მუშაობის გეგმებზე საუბრობს.

მეჩიკე კოლმეურნე ქალები აგროტექნიკური წრის მორიგ მეცადინეობაზე მოვიდნენ. — ჩვენი წრე ნაყოფიერად მუშაობს. ზამთრის პერიოდში ჩაის აგროწესები შევისწავლეთ, — გვითხრა სტახანოველმა კოლმეურნემ მარო ქოიავამ, რომელსაც ნაკისრი აქვს წელს 0,5 ჰექტარ ფართობზე 3.000 კილოგრამი ჩაის ფოთლის მოკრეფა. აქ ჩაის ფოთლის მაღალი მოსავლის მიღებისათვის ერთმანეთს ეჯიბრებიან შარა კუპრავა, ნადეჟდა გაბელაია, თინა ტყებუჩავა, ლიზა თოფურია, დუნია ქუთათელაძე და სხვები.

კლუბთან არსებულ სამკითხველოში 30-მდე კოლმეურნე მაგიდის ირგვლივ ისხდნენ და ჟურნალ-გაზეთებს კითხულობდნენ. ამ სამკითხველოს 1.065 მხატვრული და პოლიტიკური ხასიათის წიგნი აქვს. სამკითხველოს ყოველდღიურად 20-25 თუმანი მკითხველი ჰყავს. კოლმეურნე შალვა ქოიავას „კომუნისტის" ახალი ნომერი ეჭირა ხელში და ამხანაგებს საერთაშორისო საკითხებზე ესაუბრებოდა, კოლმეურნე ირაკლი ქოიავას მწერალ ა. ბელიაშვილის რომანის „ბესიკის თავგადასავალის" წაკითხვა დაეთავრებინა, და ქართველი ხალხის ვმირული წარსულის შესახებ ლაპარაკობდა.

— ირაკლის უყვარს მხატვრული ლიტერატურა, იშვიათია ისეთი წიგნი რომელ სამკითხველოში, რომ მას არ წაეკითხოს, — გვითხრა სამკითხველოს გამგემ ოლღა გრიგოლიამ.

კლუბთან არსებული თვითმოქმედი წრეების სამუშაო ოთახში კოლმეურნეები ს. ქოიავა, შ. ქოიავა, ა. ბერტენავა, ი. ქოიავა და სხვა ერთმანეთს ჭადრაკში ეჯიბრებოდნენ...

ზარის წკრიალმა კოლმეურნეებს კინოსეანსის დაწყება აუწყა... დარბაზი მაყურებლებით გაიჭედა. სეანსის დაწყების წინ მათ ადრონომმა ნ. გვაზავამ დიდი რუსი მეცნიერის ი. მიჩურინის ცხოვრება და მოღვაწეობა გაიცნო, რის შემდეგაც ნაჩვენები იქნა კინოსურათი „ი. ვ. მიჩურინი". ამ კინოსურათმა კოლმეურნეებზე წარუშლელი შთაბეჭდილება დატოვა.

ასე კულტურულად და ნაყოფიერად ატარებენ საღამოობით თავისუფალ დროს სოფელ ძველი აბაშის კოლმეურნეები.

ვ. კოკალეიშვილი

„კომუნისტის" საკუთარი კორესპონდენტი

გავაჩაღოთ მოსამზადებელი მუშაობა „ჭყის ღღისათვის"

ქუთაისი

ქალაქში 10 აპრილს ტარდება „ტყის ღღე". ორგანიზაციები, რომლებიც ადრიანად შეუდგნენ ამ ღღისათვის სამზადისს, უზრუნველყოფილი არიან ნერგით. ბევრგან უკვე მომზადებულია ნიადაგი მცენარეთა გასაშენებლად. გარდა ადგილობრივ დამზადებული ნერგებისა, დიდი რაოდენობით იქნა შემოზიდული ნერგები ბათუმის, სოხუმის, გალისა და მთელი რიგი სხვა რაიონებიდან.

„ტყის ღღეს" ქალაქის ტერიტორიაზე დაირგვება 60 ათასი ძირი სხვადასხვა ჯიშის მცენარე. აქედან ბაღებისა და სკვერების შესასვენებად გათვალისწინებულია 20 ათასი ძირის დარგვა, ხოლო ქუჩების გასამწვანებლად 15 ათასამდე ძირისა.

სტალინის ქუჩაზე, რომელიც ქალაქს საავტომობილო ქარხნასთან აკავშირებს, ორივე მხარეზე, 3 კილომეტრზე ვადარი გაშენდება, ქუჩის დასაწყისში კი, ბელადის მონუმენტის მახლობლად, მოეწყობა ყვავილნარი.

დიდძალი დეკორატიული მცენარე დაირგვება ცალკეულ საწარმო-დაწესებულებათა ტერიტორიაზე. მარტო საავტომობილო ქარხნის ეზოში განზრახულია დაირგოს ათი ათასზე მეტი ძირი.

სანერგე მასალის ადგილობრივი ბაზის გაფართოების მიზნით ქალაქის სანერგეებში მომავალი წლისათვის გამოყვანილი იქნება 29.500 ძირი ნერგი. **(საკ. კორ.).**

ხაშური

ამ დღეებში ჩატარდა რაიონული თათბირი, რომელშაც მიიღო გადაწყვეტილება მასობრივად გააჩაღოს მუშაობა „ტყის ღღეს" ჩასატარებლად — ლოზუნგით: „თითთ მოსახლეზე დაირგოს 2-3 ძირი ნერგი".

ხაშურის სატყეო მეურნეობა წელს გაზაფხულზე 67 ჰექტარზე გაამენებს ფიჭვს, სულ 670 ათასი ძირის რაოდენობით, აქედან მარტო სურამის სატყეო მეურნეობა დარგავს 18 ჰექტარზე, ქვეშეთის — 15-ზე, ალის — 10-ზე, ძამის სატყეო — 6 ჰექტარზე.

გარდა ამისა, პირამიდული ვერხვი და სხვა ფოთლოვანი ჯიშის ნეკი დაირგვება ბორჯომის გზატკეცილის გასწვრივ ჭიმდილან ქვეშეთამდე 20 კილომეტრზე, სულ 8.000 ძირი, იმერეთის გზატკეცილზე (ხაშურიდან სოფელ ჩუმათელეთამდე) 20 კილომეტრზე 3.200 ძირი, ალის გზაზე (გომიდან ცხეთისაკენ) — 12 კილომეტრზე — 4.800 ძირი.

ქალაქ ხაშურის — რუსთაველის, ბერიას, ბაკრაძის, განათლებისა და ლესელიძის ქუჩებზე დაირგვება 4.000 ძირი დეკორაციული ჯიშის ნერგი, ქალაქის ბაღებსა და ეზოებში — 13.800 ძირი.

ხაშურის სატყეო მეურნეობას სანერგეში უკვე გამოყვანილი აქვს ფიჭვის 606 ათასი ძირი ნერგი, ბერდიჩიას 120 ათასი, კანდისა და პირამიდული ვერხვის 500 ათასი, კაკლის — 31 ათასი ძირი ნერგი და სხვ. **(საკ. კორ.).**

როგორ ვმუშაობთ კომუნისტთა თვითგანათლების ხარისხის ამაღლებისათვის

მარქსისტულ-ლენინური თეორიის შესწავლას ზუგდიდის რაიონის პარტიული ორგანიზაციები დიდ ყურადღებას უთმობენ. წმენნე და დამოუკიდებლად მუშაობა პოლიტიკური ცოდნის დონის ამაღლების ძირითადი მეთოდია. ჩვენს რაიონში მარქსიზმ-ლენინიზმს დამოუკიდებლად სწავლობს 515 კომუნისტი. ესენი არიან პარტიული და საბჭოთა მუშაკები, მასწავლებლები, ექიმები, ინჟინრები, მეცნიერ-მუშაკები და სხვ. მათ დასახმარებლად ხშირად იკითხება კვალიფიციური ლექციები, ეწყობა ინდივიდუალური და ჯგუფური კონსულტაციები, თეორიული გასაუბრებები.

დიდია კონსულტანტის როლი კომუნისტთა დამოუკიდებლად სწავლის ხარისხის ამაღლების საქმეში. დამოუკიდებელი მუშაობა როდი გულისხმობს დახმარებისა და კონტროლის შენელებას, პირიქით, საჭიროა ამ დახმარებისა და კონტროლის გაძლიერება. სწორედ ამ ამოცანას ასრულებენ კონსულტანტები.

გამოცდილებამ დაგვანახვა, რომ ინდივიდუალური კონსულტაცია სავსებით ამართლებს თავის დანიშნულებას როგორც კომუნისტთა თვითგანათლებისადმი დახმარების მთავარი ფორმა. იგი იძლევა საშუალებას გავითვალისწინოთ თვითეული ამხანაგის მოთხოვნილება და მისი პოლიტიკური მომზადების დონე.

დამოუკიდებლად მომუშავე ამხანაგები საკავშირო კ. პ. (ბ) ისტორიასა და თეორიას სწავლობენ მარქსიზმ-ლენინიზმის კლასიკოსთა ნაწარმოებების მიხედვით. კონსულტანტმა უნდა გამოირკვიოს, თუ ვინ როგორ შეისწავლა ესეთუ ის ნაწარმოები, ამასთან დახმარება გაუწიოს მათ, რათა საფუძვლიანად გაერკვენ თემის საკვანძო საკითხებში.

რაიონის პირველადმა პარტიულმა ორგანიზაციებმა შეარჩიეს სათანადოდ მომზადებული კონსულტანტები, რომლებიც შემდეგ დამტკიცებულ იქნენ პარტიის რაიკომის ბიუროზე. ამჟამად რაიონში 67 კონსულტანტი მუშაობს.

კონსულტანტთა შერჩევისა და დამტკიცების შემდეგ მთელი რიგი მნიშვნელოვანი საკითხები წამოიჭრა, რომლებიც განმარტებასა და დაზუსტებას მოითხოვდნენ. ყოველ კონსულტანტს უნდა სცოდნოდა თავისი როლი და ფუნქცია, დამოუკიდებლად მოსწავლე ამხანაგებისადმი დახმარებისა და კონტროლის მეთოდები და სხვ. ამ მიზნით პარტკაბინეტში ჩატარდა კონსულტანტთა სემინარი საკავშირო კ. პ. (ბ) ისტორიისა და თეორიის დამოუკიდებლად შესწავლის მეთოდზე, კონსულტანტის მოვალეობაზე, სწავლის ინდივიდუალური გეგმის შედგენის, კონსულტანტსა და პარტიულ ორგანიზაციას შორის ყოველდღიური მჭიდრო კავშირის აუცილებლობის და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე.

უნდა ითქვას, რომ მარქსისტულ-ლენინური თეორიის დამოუკიდებლად შემსწავლელი ამხანაგების უმრავლესობა უკვე დაეუფლა წიგნზე მუშაობის მეთოდებს. ამ საქმეში მათ ეხმარებათ ინდივიდუალური სამუშაო გეგმები, რომლებიც შედგენილ იქნა კომუნისტთა უნარის გათვალისწინებით, ამასთან მხედველობაშია მიღებული მათი პოლიტიკური მომზადების დონე და შესასწავლ ნაწარმოებთა ხასიათი. ვადების განსაზღვრისას გათვალისწინებულია რეკომენდებული ლიტერატურის მიხედვით დამოუკიდებელი სწავლის ორი წლის ხანგრძლივობა. ინდივიდუალური გეგმის შედგენის დროს გამოყენებულ იქნა კეცხოველის სახელობის თბილისის საკალაქო პარტიული კაბინეტის მუშობის მდიდარი გამოცდილება, რომლის მიხედვითაც მარქსიზმ-ლენინიზმის კლასიკოსთა თვითეული ნაწარმოების შესწავლას მაქსიმალურად თვენახევარი სჭირდება, ხოლო ზოგიერთ ნაწარმოებთა შესწავლისათვის სავსებით საკმარისია 15-20 დღე.

კონსულტანტებმა გეგმის შედგენისას პრაქტიკულად განახორციელეს კომუნისტთა სურვილები, ამასთან სპეციალისტების მოთხოვნით მთა გეგმაში დამატებით შეტანილ იქნა უშუალო ეკონომიკურ საქმეთა დაკავშირებულ ნაწარმოებთა შესწავლა. მაგალითად, კომუნისტმა ვ. ფანთიამ (ჩაისა და სუბტროპიკულ კულტურათა ინსტიტუტის ფილიალის მეცნიერი მუშაკი) თავის გეგმაში გაითვალისწინა ჩაის საუკეთესო ჯიშების გამოსაყვანად მიჩურინეული მოძღვრების გამოყენების საკითხი. კომუნისტმა თ. ჭილაიამ (ქალთა 1-ლი საშუალო სკოლის მასწავლელი) გეგმაში დამატებით გაითვალისწინა ზეფსწავლა მაქსიმ გორკის „დედა", ტოლსტოის „ომი და მშვიდობა" და სხვ. ასევე დამატებით ნაწარმოებთა შესწავლა გაითვალისწინეს თავიანთ გეგმებში დოცენტმა ვლ. ჯიქია, ექიმმა ნ. ცერცვაძემ, აგრონომმა გრ. მიქავამ და სხვ. სპეციალისტთა ასეთ სურვილებს სეიროზული ყურადღება უნდა მიექცეს და მათ ქმედითი დახმარება გაეწიოს.

კარგად მუშაობს კონსულტანტი ს. პეტრიდისი, მტს-ის პირველადი პარტიული ორგანიზაციის 5 კომუნისტთან. უპირველეს ყოვლისა მან ჩატარა ინდივიდუალური გასაუბრება და დაეხმარა კომუნისტებს გეგმის შედგენაში. 23 თებერვალს კომუნისტ ბ. სალიასთან გასაუბრების დროს კონსულტანტმა გამოარკვია, რომ „კომუნისტიკური პარტიის მანიფესტის" შესწავლისას იგი მთელი რიგი მნიშვნელოვანი საკითხების გარკვევას მოითხოვდა. ამმ. სალიასა და პეტრიდისს შორის საინტერესო საუბარი გაიმართა. სალიამ სთხოვა კონსულტანტს მიეცა მისთვის სათანადო განმარტება „კომუნისტთა კავშირის" ისტორიის შესახებ. კონსულტანტმა ნაწილობრივ დაკმაყოფილა სალიას თხოვნა და აღუთქვა მას საკითხის უფრო ღრმად გაშუქება მორიგი ბეზეგრილისას. ამის შემდეგ ამხ. პეტრიდისი პარტკაბინეტის კონსულტანტ მ. ნარმანიას დახმარებით გაეცნო მარქსის რჩეული ნაწერების მეორე ტომში მოცემულ „კომუნისტთა კავშირის ისტორიას" და 24 თებერვალს საფუძვლიანი განმარტება მისცა ამმ. სალიას მის მიერ დასმულ კითხვაზე. ამმ. პეტრიდისი კომუნისტებთან გასაუბრების ჩატარებასთან ერთად იმის მაგალითსაც იძლევა, თუ როგორ უნდა მუშაობდეს კონსულტანტი თავის თავზე.

მუშაობის კარგ მაგალითებს იძლევიან კონსულტანტები ვ. ფანთია, თ. ხუბულავა, ი. ძიგუა, დოცენტი ა. ენკუაშვილი.

მარქსიზმ-ლენინიზმის კლასიკოსთა ნაწარმოებების დამოუკიდებლად შემსწავლელი ამხანაგების დასახმარებლად ეწყობა ლექციათა ციკლი. წაკითხულ იქნა ლექციები ლენინისა და სტალინის ნაშრომების მიხედვით: „რა ვაკეთოთ?", „ნაბიჯი წინ, ორი ნაბიჯი უკან", „გაკვრით პარტიულ უთანხმოებაზე" და სხვ. მარტის მეორე ნახევარში ჩატარდა ლექცია სტალინის სტატიაზე „პროლეტართა კლასი და პროლეტართა პარტია" და ლენინის ნაშრომზე „სოციალ-დემოკრატიის ორი ტაქტიკა დემოკრატიულ რევოლუციაში". ლექტორები გ. გობეჩია, დ. კალანდია, მ. ქობალია და სხვები სრული პასუხისმგებლობით კითხულობენ ციკლში გათვალისწინებულ ლექციებს.

დიალექტიკური და ისტორიული მატერიალიზმის შემსწავლელთა დასახმარებლად ეწყობა ლექციათა მეორე ციკლი. წაკითხულ იქნა ლექციები თემებზე: „მატერიალიზმი და იდეალიზმი", „მარქსისტული დიალექტიკის ძირითადი ნიშნები", „მარქსისტული ფილოსოფიური მატერიალიზმის ძირითადი ნიშნები", „მარქსიზმის სამი წყარო და სამი შემადგენელი ნაწილი" და სხვ. ლექციებს კითხულობენ დოცენტი გ. ცხაკაია, ლექტორი შ. დადიანი, კ. ეგუტია, ნ. ჩიქავა, მ. ნარმანია, გ. ჩვამანია. ლექციათა ციკლი, რომელიც გათვალისწინებულია 11 ლექცია, აპრილში ამოიწურება.

მაღალხარისხოვანი კონსულტაციების, თეორიული გასაუბრებისა და ლექციების სისტემატურად ჩატარების შედეგად მარქსიზმ-ლენინიზმის კლასიკოსთა ნაწარმოებების ინდივიდუალურად შემსწავლელთა შორის არიან ამხანაგები, რომლებიც წერენ რეფერატს. დღემდე დაწერილი 23 რეფერატიდან კოლექტიურად წაკითხულ იქნა 9 რეფერატი. რეფერატების წაკითხვისას მოეწყო ამხანაგური დისკუსიები, რამაც კარგი შედეგი მოგვცა. ეს აძლიერებს ინტერესს საკავშირო კ. პ. (ბ) ისტორიისა და თეორიის ღრმად შესწავლისადმი. გამოცდილება გვიჩვენებს, რომ რეფერატი საკითხის ღრმად გაშუქების საუკეთესო საშუალებას წარმოადგენს, იგი აჩვევს კომუნისტებს მსჯელობას და ფორმულირების სიზუსტეს.

კომუნისტთა პოლიტიკური თვითგანათლების საქმეში ჩვენი მუშაობის ერთ-ერთ სერიოზულ ნაკლად უნდა ჩაითვალოს ის, რომ პარტიული ინტელიგენციის ერთი ნაწილი (ინჟინრები, ექიმები, აგრონომები) საკმაო მონდომებით არ მუშაობს თავისი მარქსისტულ-ლენინური შეგნებულობის ასაამაღლებლად, არ ეუფლება ბოლშევიკური პარტიის ისტორიასა და თეორიას. ამ ამხანაგებს საკადრისად ბოლშევიზმის დაუფლება. განა ცხადი არ არის, რომ ასეთ კომუნისტებს არ შეუძლიათ წარმატებით შეასრულონ თავიანთი მოვალეობა, როგორც სპეციალისტებმა, და ბოლოს და ბოლოს ისინი თავიანთი სპეციალობის ვიწრო ნაპუჯში ჩაკეტილი აღმოჩნდებიან. პარტიული ორგანიზაციები მოვალენი არიან მეტი პასუხისმგებლობით მოეკიდონ ამ საქმეს. მათ უნდა მოაგონონ კომუნისტებს ამხანაგ სტალინის მითითება იმის შესახებ, რომ არსებობს ერთი მეცნიერება, რომლის ცოდნა სავალდებულო უნდა იყოს ყველა დარგის სპეციალისტებისათვის, ეს არის მარქსისტულ-ლენინური მეცნიერება, მეცნიერება საზოგადოების განვითარების კანონების შესახებ, კომუნიზმის მშენებლობის შესახებ. და სწორედ ამჟამად, როცა საბჭოთა ხალხი გაბედულად მიდის წინ, სოციალიზმიდან კომუნიზმისაკენ, ჩვენი კადრების მარქსისტულ-ლენინურ თეორიით შეიარაღებას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება. პირველადი პარტიული ორგანიზაციების ამოცანაა ამ ამხანაგებისადმი ყოველდღიური დახმარება და განსაკუთრებული კონტროლი. უნდა მივაღწიოთ იმას, რომ კომუნისტი სპეციალისტები დაუფლავად მუშაობდნენ თავიანთი იდეურ-თეორიული დონის ამაღლებისათვის.

ზუგდიდის რაიონის პარტიული ორგანიზაცია საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ხელმძღვანელობითა და დახმარებით ყველაფერს გააკეთებს იმისათვის, რომ ჯგუფოვან სიმაღლეზე დააყენოს კომუნისტთა მარქსისტულ-ლენინური აღზრდის საქმე, მათი პოლიტიკური თვითგანათლების საქმე.

გრ. ჩაჩიბაია

საქართველოს კ. პ. (ბ) ზუგდიდის რაიკომის მდივანი

ა. მ. გორკის არქივის მასალები

მ. გორკის გამოუქვეყნებელი სტატია

ქვემოთ პირველად ქვეყნდება მ. გორკის მიერ 1931 წელს დაწერილი სტატია.

ა. მ. გორკის სახელობის მსოფლიო ლიტერატურის ინსტიტუტის არქივი.

პოემა პროზად

ჩრდილო ამერიკის შეერთებული შტატების კაპიტალისტები ევროპაში განთქმული არიან თავიანთი საძეურნეო უნარით. ამერიკელი კაპიტალისტები თავიანთ ქვეყანაში ამაყობენ და იკვეხნიან ამ უნარს.

ჩიკაგო — ნიუ-იორკის შემდეგ — შტატების მეორე ქალაქია სიმდიდრითა და მცხოვრებთა რაოდენობითა; ამავე დროს ჩიკაგო ყველაზე ორიგინალური ქალაქია მსოფლიოს ქალაქთა შორის. ჩიკაგოს ორიგინალობა ის არის, რომ მის მოსახლეობას ერთდროულად და განსაკუთრებული წარმატებით ძარცვავენ არა მარტო ბანკირები — როგორც ყველგან—არამედ ბანდიტებიც, რომლებიც არსად არ არიან ისე ორგანიზებულნი, როგორც აქ.

არსებითად ბანკირი ბანდიტისაგან მხოლოდ იმით განსხვავდება, რომ ბანდიტიზმი მიჩნეულია სისხლის სამართლის კანონით დასასჯელ მოქმედებად და იდევნება კანონით, ხოლო ბანკირობა არა თუ სარგებლობს კანონის მფარველობით, არამედ ბანკირები თვითონ კანონმდებლობენ, ე. ი. ქმნიან ისეთ კანონებს, რომლებიც ბანკირობამ შრომას უადგილებენ მოსახლეობის გასაძარცვავად.

რამდენიმე წლის განმავლობაში ქალაქი ჩიკაგო ფაქტიურად ბანდიტური ორგანიზაციის ხელში იყო, რომლებიც სჩადიოდნენ ყოველივეს, რაც სურდათ, ყოველივეს, რასაც მათი პრეფექტია აკადრებდა, თავიანთ მუშაობაში იყენებდნენ საუკეთესო სისტემების რეოლვერებსა და ტყვიამფრქვევებს, ხელნაკეთ ხერხტდნენ ერთმანეთს, ხოლო განსაკუთრებული ხალისით — ჩიკაგოს მოქალაქეებს.

მაგრამ შარშან ამერიკიზებულმა ჩეხმა, ანტონ ჩერმაკმა, რომელიც ჩიკაგოს ერად აირჩიეს, განაცხადა: მოგსუობ ბანდიტებს, ე. ი. ისეთ ადამიანებს, რომლებსაც უნარი შესწევთ ძარცვონ და ნელნელა ჭკლანო. მან, მართლაც, საპყრობილეში ჩასვა ალ-კაპონე—ერთ-ერთი ბანდიტური ორგანიზაციის მეთაური, და ეს გმირი, ყველა ქვეყნის ჟურნალისტების მიერ განთქმული, „კაცი, რომელსაც 22 ტყვლარობას მიაწერენ, სასჯიმროში საუცხოო ბანკეტებს მართავს პატიმრებისათვის.

აქ შეიძლება გავიხსენოთ გუბერნატორი ფულერი, ძის მიერ მოკლული საკო და ვანცეტი, ესოდენ უდანაშაულოდ დასჯილი ზანგი ბავშვები, კიდევ ბევრი სხვა, მაგრამ — უნდა ითქვას,— ეს თემის ფარგლებს სცილდება. თემა— ამერიკელი ბატონ-პატრონები არიან.

ამ დღეებში ჩიკაგოში შედგა შტატის საკანონმდებლო კრება, მაგრამ ბანკირებმა და მრეწველებმა „იგი ისე დახურეს, რომ ვერ მოასწრეს ვერც ერთი ფინანსური კანონპროექტის განხილვა“. ამ აქტით მათ ჩიკაგო უფულოდ დასტოვეს და ჩერმაკი იძულებული გახადეს შემდეგი მოწოდება გამოექვეყნებინა:

„ღმერთო იხსენ ჩიკაგო!

იძულებული ვიქნები დავხურო ყველა საქალაქო დაწესებულება. ეუბრანენ სასწავლებელთა განყოფილებას — დახუროს ქალაქის ყველა სკოლა. დავხურავ წყალსადენს, კანალიზაციას და ქალაქის ყველა სამსახურს. უფულოდ ჩვენ არსებობა არ შეგვიძია. გამოსავალი მდგომარეობიდან არ არის, და იძულებული ვარ საერთო ანგარიში გაეუსწორო ქალაქის ყველა მუშა-მოსამსახურეს. ჯანდაბას ყველა პოლიტიკური მოღვაწე! წყეულიყვნენ ისინი! მთ ეშინიათ ძიიღონ რაიმე გადაწყვეტილება, მთ არა სურთ რაიმე პასუხისმგებლობა იკისრონ იმიტომ, რომ ახლოვდება არჩევნები და არ უნდათ სარისკოდ გახადონ თავიანთი კარიერა. მე არ შემიძლო ჩემი თავი და ჩემი თანაშემწეები იდიოტების როლში გამომეყვანა. რა აზრი აქვს უწყისაბრი ითვლებოდნენ მოხელეები, რომლებსაც ხელფასს ვერ გადავუხდიით? მოსამსახურეთა სიები უმჯობესია სანაგვე ორმოში ჩავყაროთ. ბევრი შიმშილით მოკვდება. ისინი გახდებიან წყეული პოლიტიკოსების ეგოისტური ინტერესების მსხვერპლნი!“.

ამ ამბიდან ეგზიადეთ, თუ რა ანარქიულად მეურნეობენ კაპიტალისტები და რა ანარქიულ ადმინისტრაციულ ღონისძიებათა მიღებას იიძულებენ ისინი თავის ნოქრებს. ქალაქ ჩიკაგოს მეთაურის მოთქმა ისე კარგია, რომ ლექსად უნდა მეთქვა, მაგრამ ჩვენში იმდენი ცუდი ლექსი იწერება, რომ პროზა ვამჯობინე.

თარგმანი არისტო ჯუმბაძისა

გორკის ღღეები საქართველოში

აგიტატორთა საუბრები

ქ. ქუთაისის საწარმო-დაწესებულებებში ორი ათასზე მეტი აგიტატორი და ასობით პროპაგანდისტი ატარებს საუბრებსა და მოხსენებებს საბჭოთა ლიტერატურის ფუძემდებლის გორკის ცხოვრებასა და შემოქმედებაზე.

საავტომობილო ქარხნის საიარაღო საამქროში საინტერესო მოხსენება გააკეთა პროპაგანდისტმა გ. ჯიქიამ. — ლექსი მაქსიმეს-ძე გორკი უკვდავია ჩვენი ხალხისათვის. ახლა, როცა საბჭოთა კავშირის მშრომელები სათავეში უდგანან მსოფლიო დემოკრატიულ ძალებს და იბრძვიან ომის გამჩაღებელთა წინააღმდეგ, მტკიცე მზვიდობისათვის, გორკის შემოქმედება ამ საქმეში ჩვენ ფასდაუდებელ დახმარებას გვიწევს, — თქვა მან.

გორკისადმი მიძღვნილი საგიტაციო საუბრები ქარხნის ყველა საამქროში ჩატარდა. 80 აგიტატორიდან ამ თემაზე განსაკუთრებით მიმზიდველად მოაწყეს საუბრები ბ. ჩხენკელმა (მექანიკური საკეთილი საამქრო), შ. როგავამ (საიარაღო საამქრო), ვ. მიქაბერიძემ (მთავარი ენერგეტიკის განყოფილება). ამ უკანასკნელმა მსმენელებს წაუკითხა ნაწყვეტი გორკის რომანიდან „დედა“.

გორკის ღღეები კარგად აღინიშნა აბრეშუმკომბინატში, მანქანათმშენებელ ქარხანაში, მაუღის ფაბრიკაში და სხვ. მაუღის ფაბრიკაში 20-ზე მეტმა აგიტატორმა მსმენელებს წაუკითხა გორკის ნაწარმოები „ყვითელი ეშმაკის ქალაქი“.

მწერალთა კავშირის ქუთაისის განყოფილებამ მოაწყო ლიტერატურული საღამო, მოხსენებით გამოვიდა დოკენტი გ. სამხარაძე. მწერლებმა დიმიტრი თომაშვილმა და ე. ფურცხვანიძემ წაკითხეს გორკისადმი მიძღვნილი საკუთარი ნაწარმოებები.

საქალაქო პარტკაბინეტსა და საკალრო ბიბლიოთეკაში მოეწყო მაქსიმ გორკისადმი მიძღვნილი გამოფენები.

ბ. მეფისაშვილი

„კომუნისტის“ საკუთარი კორესპონდენტი

ტინისხიდეი კოლმეურნეებთან

სოფელ ტინისხიდის კოლმეურნეობა „განთიადის“ წელებში 5 აპრილს შეიკრიბნენ, რათა მოესმინათ საქართველოს კ. პ. (ბ) გორის რაიკომის პროპაგანდისტის აბხ. მ. მახარაშვილის საუბარი თემაზე: „მაქსიმ გორკი“.

— მაქსიმ გორკი მხატვრული სიტყვის უდიდესი ოსტატი და საბჭოთა ლიტერატურის ფუძემდებელია, — განაცხადა პროპაგანდისტმა. — მთელი თავისი ცხოვრებითა და შემოქმედებით გორკიმ მოგვცა იმის ნიმუში, თუ როგორ უნდა ბრძოლა კომუნიზმის დიადი იდეებისათვის.

დაწერილებით მოუთხრო რა დიდი მწერლის ბიოგრაფია, პროპაგანდისტი შეჩერდა გორკის საქართველოში ყოფნის პერიოდზე.

— საქართველოში, — აღნიშნა პროპაგანდისტმა, — გორკიმ პირველად გამოსცადა თავისი კალამი. მან თბილისში დაწერა „მაკარ ჩუდრა“. დიდი მწერალი საქართველოში სულ ექვსჯერ იყო. მხურვალე პატრიოტს გორკის უყვარდა და ნიგბლავდა თავისუფლებისმოყვარე ქართველი ხალხი.

შეკრებაზე სიტყვა აიღო სოფლის აგიტატორმა მარგალიტა ჯოჯუიშვილმა, რომელმაც განაცხადა:—გორკი ჩვენი საყვარელი მწერალია. მე წამიკითხავს ძისი საუკეთესო ქმნილებანი. მისი რომანი „დედა“ მკითხველს თვალწინ წარმოუდგენს კეთილშობილი დედას, თავისუფლებისათვის მებრძოლ თავვაზწირულ ადამიანს. ამხ. ჯოჯუიშვილმა დამსწრეთ წაუკითხა ნაწყვეტები მ. გორკის ნაწარმოებიდან „ყვითელი ეშმაკის ქალაქი“. კოლმეურნეებზე წარუშლელი შთაბეჭდილება მოახდინა ამ ნაწარმოებმა. ამ ნაწარმოების ერთი ადგილი, რომელმაც განსაკუთრებით ჩაიფიქრა კოლმეურნეებში:

„ზავთვალა მაღალი ქალი კარებში გაჩერებულა. ხელში ბავშვი აუყვანია, კოფთა გახსნია, უმწეოდ დაშვებია გრძელი პარკებივით ლეკრჯი ძუძუები. ბავშვი ყვირის და უკაპრავს მოღუნებულ მშიერ სხეულს... ხელებსა და ფეხებს სცემს დედას მკერდში: იგი კი დგას, ვით გაქვავებული, თვალები დამრგვალებია, როგორც ჯოტ — სადღაც ერთ წერტილს მიშტერებია... ეს ადამიანი ცხოვრობს ამ სამყაროს მოგონებით, რომელიც გუშინ გადაუყლაპავს, ცხოვრობს ოცნებით ამ ლუკმაზე, რომელიც შესაძლოა, როდისმე შეეპაროს. ბავშვი ყვირის და იკრუნჩხება მისი პაწია, ყვითელი სხეული,—დედას არ ესმის მისი ყვირილი, ვერ გრძნობს მის დარტყმებს“.

ასეთია დღესაც მილიონობით მშრომელთა ხვედრი აპერიკის შეერთებული შტატების დედაქალაქში—ნიუ-იორკში — ყვითელი ეშმაკის ქალაქში.

— ჩვენ კი შეძლებულად ვცხოვრობთ: არცა ვვშია, არცა ვცივა, ბავშვებს სკოლებში ვასწავლით. ამას ვუმადლით საბჭოთა თავკრიბას, პარტიას, დიდ სტალინს, ჩვენს გორკის, რომელიც მუდამ ახლოს იდგა ლენინთან და სტალინთან, მთელ მშრომელ ხალხთან!—ეს არის საერთო დასკვნა იმ გაცხოველებული საუბრისა, რომელშაც ადგილისა, რომელშაც მონაწილეობა მიიღეს პარტორგანიზაციის მდივანმა ა. ხოროუაშვილმა, სტახანოველმა კოლმეურნეებმა ლიზა ანიაშვილმა, ნუმო ფალეულაშვილმა და თამარ ანიაშვილმა.

ტინისხიდელი კოლმეურნეები სახლებში წავიდნენ იმ რწმენით, რომ კიდევ უფრო გაძლიერებენ ბრძოლას ულვი სტალინური მოსავლის მოსაყვანად.

ს. ყურაშვილი

„კომუნისტის“ საკუთარი კორესპონდენტი

ქართული საბჭოთა ლიტერატურა 1948 წელს

(საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის გამგეობის მე-7 პლენუმი)

26 მარტიდან 1 აპრილამდე მიმდინარეობდა საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის გამგეობის პლენუმი. პლენუმი შესავალი სიტყვით გახსნა საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის გამგეობის პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ ამხ. **ხიმონ ჩიქოვანმა.**

პლენუმმა განიხილა საკითხი „ქართული საბჭოთა ლიტერატურა 1948 წელს“. მოსმენილ იქნა მოხსენებანი პოეზიის, პროზის, დრამატურგიის, სამაგვო ლიტერატურის, ლიტერატურათმცოდნეობისა და სალიტერატურო კრიტიკის საკითხებზე.

მოხსენება პოეზიის შესახებ გააკეთა **პოეტმა კარლო კალაძემ.**

მომხსენებელმა განიხილა მწერალთა კავშირის პოეზიის სექციის მუშაობა. იგი შეჩერდა იმ წარმატებაზე, რაც ახასიათებს მწერალთა კავშირის მუშაობას ამ დარგში და ამავე დროს აღნიშნა კავშირისა და სექციის არასაკმარისი მორგანიზებელი როლი შემოქმედებით ძალების ხელმძღვანელობის საქმეში.

მომხსენებელმა განიხილა სამამული ომის პერიოდის ქართული პოეზიის მოდალურ-პატრიოტული ნაწარმოებნი, ილაპარაკა იმ თვალსაზრისზე წარმატებაზე, რაც ხალხში მოიპოვეს გ. აბაშიძის პოემამ „ძლეული ქედი“, რ. ფარგანის ლექსებმა, რომლებიც შევიდნენ კრებულში „შუქი მეხსა“, გ. ტაბიძის, ს. ჩიქოვანის, ა. მირცხულავის ლექსებმა, განსაკუთრებით ისეთმა შესანიშნავმა ნაწარმოებებმა, როგორიცაა: გ. ლეონიძის „არ დაიდარდო დედაო“, ი. აბაშიძის „კაპიტანი მეხსიერებაზე“, დ. ჯაჭარიძის „ძახილი უკვდავების.“ აგრეთვე ს. შანშიაშვილის „9 მაისი“, ი. გრიშაშვილის „ადიდეთ ბელადს“, ა. აბაშვილის ლექსებმა და სხვ. ყველა ამ მაღალდონეზე და მაღალსამტკიცოდ ნაწარმოებმა მნიშვნელოვანი როლი შეასრულეს.

მომხსენებელმა განიხილა გ. აბაშიძის პოემები „ზარზმის ზმანება“ და „ფოლადის აკვანი“, აღნიშნა მათი დიდი იდეური და მხატვრული ღირსება. ამავე დროს შეჩერდა ამ ნაწარმოებთა ზოგიერთ ნაკლოვან მხარეზე.

— შ. ამისიაშვილის პოემა „ბაკურციხეები ნალბანდი“,—ამბობს მომხსენებელი, — კარგად არის მოფიქრებული. მასში ნათლად არის ნაჩვენები ომისშემდგომი პერიოდის ახალგაზრდობის ცხოვრება, თუმცა ლექსის ფორმას ნაკლება ყურადღება აქვს დათმობილი. მომხსენებელმა აღნიშნა აგრეთვე ო. ჭელიძის პოემის „ჩამქვეელების“ ნაკლოვანებანი, რაც ძირითადად მისი სიფეოდეტური სისუსტით იხსნება.

კ. კალაძემ მაღალი შეფასება მისცა რ. მარგანის ლექსს „სამეფოა კომუნიზმისა“, სადაც ეფიქრებოდა ეფოის ახალ ეტაპზე. პლენუმი მოეწოდა, რომ მომხსენებელი ისევთვე მაღალ შეფასებას მისცემდა ს. ნონაშვილის უკანასკნელ პროიოდნი გამოქვეყნებულ მთელ რიგ საუკეთესო ლექსებს, მაგრამ მოლოდინი არ გამართლდა. ამის გამო მას სამართლიანად უსაყვედურეს.

შემდეგ ამხ. კალაძემ განაგრძო:

— გამოვიდა ქართული პოეზიის ანთოლოგია, რაც დიდ მოვლენას წარმოადგენს ჩვენს ლიტერატურულ ცხოვრებაში, მაგრამ ანთოლოგიას აქვს ნაკლოვანებანი. მასში მოცემული უნდა იყოს ქართული ლიტერატურის განვითარების ეეოლუციი, ნათელი სურათი ამისა, თუ როგორ უმღერიდნენ ჩვენი პოეტები სიბეზოთ სამშობლოს ათეული წლების მანძილზე. ამ კი პოეტები წარმოდგენილი არიან მხოლოდ უკანასკნელ წლებში დაწერილი ლექსებით. გარდა ამისა, გამოტოვებულია მთელი რიგი თვალსაჩინო ქართველი პოეტები.

მომხსენებელმა გაიელშერა კრიტიკაში გავრცელებული შეცდომისა და სჯეფის წინააღმდეგ, რაც უკარგავს კრიტიკას მის ცოცხალ, მამაცურ ბრძოლას და წარმძლავრ მნიშვნელობას. მან აღნიშნა ბ. ფეიქრის ზოგიერთი კრიტიკული წერილის არაპრინციპული ხასიათი. მომხსენებელი საყვედურობდა ბატონ „ეიმეფნიტის“ სარედაქციო წერილს ბატონ „ლიტერატურა და ხელოვნებაში“ გამოქვეყნებული ს. ჩიქოვანის ზოგიერთი ფორმალისტური ლექსის გამო ფა როგორც ჩიქოვანს, ისე კრიტიკოსებს და საერთოდ ლიტერატურულ ეფრნალ-გაზეთებს ნაკლად ჩაუთვალა, რომ ამ წერილს ფეიმილით ეუორეს ვვეფილი.

კ. კალაძემ მკაცრად გაკრიტიკა ზოგიერთი მწერლისა და კრიტიკოსის ის შეხედულება, თითქოს დეკადენტურ მწერლებს შეეძლნოს მაღალი ეფიკური ფორმის კეეტერა. მან მაგალითებით მართებულად დასაბუთა, რომ ამ მიმართულებამ დიდი ზნით შეიფერეს ქართული ლიტერატურის წინსვლა.

შემდეგ მომხსენებელი შეეხო ახალგაზრდა მწერლების შემოქმედებას და ეპეეენმის ყურადღება გაიმახვილა ამ პროცესზე ამ ამოეკენებზე, რაც პარტიის მე-14 ყრილობაზე ამხანაგმა კ. ჩარკვიანმა დასახა იდეურად მტკიცე ახალგაზრდა კადრების აღზრდის საქმეში.

ამხ. კალაძემ გაიარნა ახალგაზრდა მწერლების ახლახან გამოსული კრებული და აღნიშნა ნ. ზოგიერთი ახალგაზრდა მწერლის (ა. სულეკაური, ზ. შერაზადიშვილი, მ. ქვლიანიძე და სხვ.) თემატურად და იდეურად კარგი ნაწარმოებნი.

ქართული პოეზიის შემდგომი განვითარების ძირითად ფაქტორებად მომხსენებელმა დასახა ბრძოლა ლექსის იდეურობის, ხარისხისა და ხალხურობისათვის.

— ჩვენ უნდა გარდავქმნათ შუამთა ისე, როგორც ეს ჩვენს დიად ეპოქას შეეფერება, — ასკვნის ამხ. კალაძე,—ეიბრძოლოთ ამისათვის, რომ ღირსეულად ვემეფერთ საბჭოთა ხალხს ბრძოლ შრომას, მის ბედნიერ მომავალს.

მწერალთა კავშირის პრეზიდიუმის სექციის ხელმძღვანელმა **დემნა შენგელაიამ** თავის მოხსენებაში ყურადღება გამახვილა იმ დიდ ამოცანებზე, რაც ქართულ საბჭოთა ეფიკატურას, კერძოდ ქართულ პროზას, დაუსახა საქართველოს კ. პ. (ბ) მე-14 ყრილობამ.

— ამ ყრილობაზე,—აღნიშნა მომხსენებელმა,—ჩვენ მივიღეთ მეტად სერიოზული დავალება. ეს დავალება უმოკლეს ვადაში უნდა შეეასრულოთ, რადგან ჩვენი ცხოვრება ისე სწრაფად ვითარდება ალმავალი გზით, რომ ის, რაც უნდა გაკეთდეთ დღეს, მისი კეთება ხვალ უკვე გვიან იქნება. ჩვენ კი მხოლოდ დღეს ვქმნით სეროიზულ მხატვრულ ტილოებს საბჭოთა კავშირის დიდი სამამეული ომის თემებზე, ვქმნით იმ დროს, როდესაც ომის შემდგომდროინდელი ცხოვრების ამსახველ ნაწარმოებებს ვნდა ვბეჭდავდეთ.

მიუხედავად ამისა, ჩვენი 1948 წლის პროზა მაინც უკეთესია წინა წლებთან შედარებით... განსაკუთრებთ უნდა აღვინიშნოთ ის გარემოება, რომ შარშან მთელი მწერლობის ყურადღება ძირითადად თანამედროვე თემებისაკენ იყო მიმართული, რის შედეგადაც ოთხი რომანი გამოქვეყნდა. ორი მათგანის, სახელდობრ ს. თაბაძის „მთის ბანთიადისა“ და ჩ.ჩაბ „წითელი ყაყაჩოს“ ბეჭდვა მხოლოდ მიმდინარე წელს დასრულდება. დანარჩენი ორი რომანი, სახელდობრ, კ. გამსახურდიას ტრილოგიის „დავთი ალმაშენებლის“ მეორე წიგნი და ლ. ქიაჩელის ახალი რომანი „მთის ალეი“ უკვე ცალკე წიგნებად გამოიცენენ.

მომხსენებელი ვრცლად მიმოიხილავს კ. გამსახურდიასა და ლ. ქიაჩელის აღნიშნულ რომანებს, მკაფიო მაგალითებით ასაბუთებს მათს დიდ ლიტერატურულ ღირსებას, ამავე დროს მიუთითებს ზოგიერთ ნაკლოვანებაზე. მომხსენებელი ერთმანეთს უპირისპირებს კ. გამსახურდიასა და ლ. ქიაჩელის სამწერლო მუშაობის მეთოდებს, მათს ლიტერატურულ პრინციპებს.

შემდეგ ამხ. შენგელაია ეხება კ. ლორთქიფანიძის, რ. გვეტაძის, ს. კლდიაშვილის, ე. ზედგინიძის, ბ. ჩხეიძის ახალ მოთხრობებს, აღნიშნავს მათს ღირსება-ნაკლოვანებებს. ამასთან ერთად მომხსენებელი ლაპარაკობს პროზის ახალ კადრებზე და აღნიშნავს ზოგიერთი მათგანის—ო. დგებუაძის, ვ. თორდუას, ე. უბალავას, კ. მეძლიანის, ე. მთსერაძის, ნ. ბაბაშიის, რ. ჯაფარიძის და სხვათა ნაყოფიერ მუშაობას.

დ. შენგელაია თავისი მოხსენების ბოლო ნაწილში ლაპარაკობს ქართული საბჭოთა პროზის მიმართ თანამედროვე კრიტიკის დამოკიდებულებაზე, აღნიშნავს, რომ კრიტიკოსთა უმრავლესობა ისტორიულ თემებზე, კლასიკურ ლიტერატურებზე მუშაობს. კრიტიკოსები ნაკლებად ემსჭიფრებიან თანამედროვე ლიტერატურის აქტუალურ საკითხებს, გაურბიან თანამედროვეობის, რაშია, მისი ბრალი მოდენიდან, თვით მწერლებსაც, რადგან მათი ერთი ნაწილი ჯერ კიდევ ვერ იფიქრს ობიექტურ კრიტიკას. დასასრულ მომხსენებელი ლაპარაკობს ა. გაფრელიას კრიტიკულ წერილებსა და ნაწარმოებზე, რომელნიც ჯერ კიდევ შეიცავენ ფორმალიზმის რეციდივებს.

ქართულ საბჭოთა დრამატურგიაში არსებული მდგომარეობის შესახებ მოხსენება წაიკითხა მწერალთა კავშირის დრამატურგთა სექციის ხელმძღვანელმა **ოთარ ეკაკელმა.**

— ბოლშევიკური პარტია და საბჭოთა მთავრობა,—თქვა მომხსენებელმა,—ყოველგვარ პირობებს უქმნიან ჩვენს მწერლებს ინსპირაციის, ანღნიშნა მათი დიდი იდეური და მხატვრული ღირსება. ამავე დროს შეჩერდა ამ ნაწარმოებთა ზოგიერთ ნაკლოვან მხარეზე.

— შ. ამისიაშვილის პოემა „ბაკურციხეები ნალბანდი“,—ამბობს მომხსენებელი, — კარგად არის მოფიქრებული. მასში ნათლად არის ნაჩვენები ომისშემდგომი პერიოდის ახალგაზრდობის ცხოვრება, თუმცა ლექსის ფორმას ნაკლება ყურადღება აქვს დათმობილი. მომხსენებელმა აღნიშნა აგრეთვე ო. ჭელიძის პოემის „ჩამქვეელების“ ნაკლოვანებანი, რაც ძირითადად მისი სიფეოდეტური სისუსტით იხსნება.

კ. კალაძემ მაღალი შეფასება მისცა რ. მარგანის ლექსს „სამეფოა კომუნიზმისა“, სადაც ეფიქრებოდა ეფოის ახალ ეტაპზე. პლენუმი მოეწოდა, რომ მომხსენებელი ისევთვე მაღალ შეფასებას მისცემდა ს. ნონაშვილის უკანასკნელ პროიოდნი გამოქვეყნებულ მთელ რიგ საუკეთესო ლექსებს, მაგრამ მოლოდინი არ გამართლდა. ამის გამო მას სამართლიანად უსაყვედურეს.

შემდეგ ამხ. კალაძემ განაგრძო:

— გამოვიდა ქართული პოეზიის ანთოლოგია, რაც დიდ მოვლენას წარმოადგენს ჩვენს ლიტერატურულ ცხოვრებაში, მაგრამ ანთოლოგიას აქვს ნაკლოვანებანი. მასში მოცემული უნდა იყოს ქართული ლიტერატურის განვითარების ეეოლუციი, ნათელი სურათი ამისა, თუ როგორ უმღერიდნენ ჩვენი პოეტები სიბეზოთ სამშობლოს ათეული წლების მანძილზე. ამ კი პოეტები წარმოდგენილი არიან მხოლოდ უკანასკნელ წლებში დაწერილი ლექსებით. გარდა ამისა, გამოტოვებულია მთელი რიგი თვალსაჩინო ქართველი პოეტები.

მომხსენებელმა გაიელშერა კრიტიკაში გავრცელებული შეცდომისა და სჯეფის წინააღმდეგ, რაც უკარგავს კრიტიკას მის ცოცხალ, მამაცურ ბრძოლას და წარმძლავრ მნიშვნელობას. მან აღნიშნა ბ. ფეიქრის ზოგიერთი კრიტიკული წერილის არაპრინციპული ხასიათი. მომხსენებელი საყვედურობდა ბატონ „ეიმეფნიტის“ სარედაქციო წერილს გაზეთ „ლიტერატურა და ხელოვნებაში“ გამოქვეყნებული ს. ჩიქოვანის ზოგიერთი ფორმალისტური ლექსის გამო და როგორც ჩიქოვანს, ისე კრიტიკოსებს და საერთოდ ლიტერატურულ ეურნალ-გაზეთებს ნაკლად ჩაუთვალა, რომ ამ წერილს ფეიმილით ეუორეს ვვეფილი.

კ. კალაძემ მკაცრად გაკრიტიკა ზოგიერთი მწერლისა და კრიტიკოსის ის შეხედულება, თითქოს დეკადენტურ მწერლებს შეეძლნოს მაღალი ეფიკური ფორმის კეეტერა. მან მაგალითებით დასაბუთა, რომ ამ მიმართულებამ დიდი ზნით შეიფერეს ქართული ლიტერატურის წინსვლა.

შემდეგ მომხსენებელი შეეხო ახალგაზრდა მწერლების შემოქმედებას და ეპეეენმის ყურადღება გაიმახვილა ამ პროცესზე ამ ამოეკენებზე, რაც პარტიის მე-14 ყრილობაზე ამხანაგმა კ. ჩარკვიანმა დასახა იდეურად მტკიცე ახალგაზრდა კადრების აღზრდის საქმეში.

ამხ. კალაძემ გაიარნა ახალგაზრდა მწერლების ახლახან გამოსული კრებული და აღნიშნა ნ. ზოგიერთი ახალგაზრდა მწერლის (ა. სულეკაური, ზ. შერაზადიშვილი, მ. ქვლიანიძე და სხვ.) თემატურად და იდეურად კარგი ნაწარმოებნი.

ქართული პოეზიის შემდგომი განვითარების ძირითად ფაქტორებად მომხსენებელმა დასახა ბრძოლა ლექსის იდეურობის, ხარისხისა და ხალხურობისათვის.

— ჩვენ უნდა გარდავქმნათ შუამთა ისე, როგორც ეს ჩვენს დიად ეპოქას შეეფერება, — ასკვნის ამხ. კალაძე,—ეიბრძოლოთ ამისათვის, რომ ღირსეულად ვემეფერთ საბჭოთა ხალხს ბრძოლ შრომას, მის ბედნიერ მომავალს.

მწერალთა კავშირის პროზის სექციის ხელმძღვანელმა **დემნა შენგელაიამ** თავის მოხსენებაში ყურადღება გამახვილა იმ დიდ ამოცანებზე, რაც ქართულ საბჭოთა ეფიკატურას, კერძოდ ქართულ პროზას, დაუსახა საქართველოს კ. პ. (ბ) მე-14 ყრილობამ.

— ამ ყრილობაზე,—აღნიშნა მომხსენებელმა,—ჩვენ მივიღეთ მეტად სერიოზული დავალება. ეს დავალება უმოკლეს ვადაში უნდა შეეასრულოთ, რადგან ჩვენი ცხოვრება ისე სწრაფად ვითარდება ალმავალი გზით, რომ ის, რაც უნდა გაკეთდეთ დღეს, მისი კეთება ხვალ უკვე გვიან იქნება. ჩვენ კი მხოლოდ დღეს ვქმნით სეროიზულ მხატვრულ ტილოებს საბჭოთა კავშირის დიდი სამამეული ომის თემებზე, ვქმნით იმ დროს, როდესაც ომის შემდგომდროინდელი ცხოვრების ამსახველ ნაწარმოებებს ვნდა ვბეჭდავდეთ.

მიუხედავად ამისა, ჩვენი 1948 წლის პროზა მაინც უკეთესია წინა წლებთან შედარებით... განსაკუთრებთ უნდა აღვინიშნოთ ის გარემოება, რომ შარშან მთელი მწერლობის ყურადღება ძირითადად თანამედროვე თემებისაკენ იყო მიმართული, რის შედეგადაც ოთხი რომანი გამოქვეყნდა. ორი მათგანის, სახელდობრ ს. თაბაძის „მთის ბანთიადისა“ და ჩ.ჩაბ „წითელი ყაყაჩოს“ ბეჭდვა მხოლოდ მიმდინარე წელს დასრულდება. დანარჩენი ორი რომანი, სახელდობრ, კ. გამსახურდიას ტრილოგიის „დავთი ალმაშენებლის“ მეორე წიგნი და ლ. ქიაჩელის ახალი რომანი „მთის ალეი“ უკვე ცალკე წიგნებად გამოიცენენ.

მომხსენებელი ვრცლად მიმოიხილავს კ. გამსახურდიასა და ლ. ქიაჩელის აღნიშნულ რომანებს, მკაფიო მაგალითებით ასაბუთებს მათს დიდ ლიტერატურულ ღირსებას, ამავე დროს მიუთითებს ზოგიერთ ნაკლოვანებაზე. მომხსენებელი დაუპირისპირებს კ. გამსახურდიასა და ლ. ქიაჩელის სამწერლო მუშაობის მეთოდებს, მათს ლიტერატურულ პრინციპებს.

შემდეგ ამხ. შენგელაია ეხება კ. ლორთქიფანიძის, რ. გვეტაძის, ს. კლდიაშვილის, ე. ზედგინიძის, ბ. ჩხეიძის ახალ მოთხრობებს, აღნიშნავს მათს ღირსება-ნაკლოვანებებს. ამასთან ერთად მომხსენებელი ლაპარაკობს პროზის ახალ კადრებზე და აღნიშნავს ზოგიერთი მათგანის—ო. დგებუაძის, ვ. თორდუას, ე. უბალავას, კ. მეძლიანის, ე. მთსერაძის, ნ. ბაბაშიის, რ. ჯაფარიძის და სხვათა ნაყოფიერ მუშაობას.

დ. შენგელაია თავისი მოხსენების ბოლო ნაწილში ლაპარაკობს ქართული საბჭოთა პროზის მიმართ თანამედროვე კრიტიკის დამოკიდებულებაზე, აღნიშნავს, რომ კრიტიკოსთა უმრავლესობა ისტორიულ თემებზე, კლასიკურ ლიტერატურებზე მუშაობს. კრიტიკოსები ნაკლებად ემსჭიფრებიან თანამედროვე ლიტერატურის აქტუალურ საკითხებს, გაურბიან თანამედროვეობის, რაშია, მისი ბრალი მოდენიდან, თვით მწერლებსაც, რადგან მათი ერთი ნაწილი ჯერ კიდევ ვერ იფიქრს ობიექტურ კრიტიკას. დასასრულ მომხსენებელი ლაპარაკობს ა. გაფრელიას კრიტიკულ წერილებსა და ნაწარმოებზე, რომელნიც ჯერ კიდევ შეიცავენ ფორმალიზმის რეციდივებს.

ქართულ საბჭოთა დრამატურგიაში არსებული მდგომარეობის შესახებ მოხსენება წაიკითხა მწერალთა კავშირის დრამატურგთა სექციის ხელმძღვანელმა **ოთარ ეკაკელმა.**

— ბოლშევიკური პარტია და საბჭოთა მთავრობა,—თქვა მომხსენებელმა,—ყოველგვარ პირობებს უქმნიან ჩვენს მწერლებს ინსპირაციის, ანღნიშნა მათი დიდი იდეური და მხატვრული ღირსება. ამავე დროს შეჩერდა ამ ნაწარმოებთა ზოგიერთ ნაკლოვანებაზე. მომხსენებელი დაუპირისპირებს კ. გამსახურდიასა და ლ. ქიაჩელის სამწერლო მუშაობის მეთოდებს, მათს ლიტერატურულ პრინციპებს.

შემდეგ ამხ. შენგელაია ეხება კ. ლორთქიფანიძის, რ. გვეტაძის, ს. კლდიაშვილის, ე. ზედგინიძის, ბ. ჩხეიძის ახალ მოთხრობებს, აღნიშნავს მათს ღირსება-ნაკლოვანებებს. ამასთან ერთად მომხსენებელი ლაპარაკობს პროზის ახალ კადრებზე და აღნიშნავს ზოგიერთი მათგანის—ო. დგებუაძის, ვ. თორდუას, ე. უბალავას, კ. მეძლიანის, ე. მთსერაძის, ნ. ბაბაშიის, რ. ჯაფარიძის და სხვათა ნაყოფიერ მუშაობას.

ბოლოს, მომხსენებელი შეჩერდა თეატრალური კრიტიკის საკითხებზე. მან აღნიშნა, რომ თუმცა ჩვენში ადგილი არ ჰქონია იუბოლიკის, ბურეჟინის და მათ მიმდევართა მსგავს აშკარა გამოსვლებს, მაგრამ ეს ისაა არ ნიშნავს, რომ ჩვენ თეატრალურ კრიტიკაში ყველაფერი რიგზე იყოს. ამ მხრივ განსაკუთრებით აღსანიშნავია ი. გიულგრილი დამოკიდებულება, რომელსაც კრიტიკოსები ეჩენდნენ ახალ პიესებისა და ახალი სპექტაკლებისადმი. ზმრავი შემთხვევაში, როცა კრიტიკოსები ამა თუ იმ ნაწარმოებზე არაფერს ლაპარაკობენ და დუმლის კრჩეენ.

სამამული მწერლების შესახებ მოხსენება გააკეთა მწერალთა კავშირის სამამული სექციის ხელმძღვანელმა **მ. ალექსიძემ (ბარიფანი).** რა.—გორე მოხსენებიდან გამოირკვა, სამამული სექციის გასულ წელს 67 კონსულტაციია ჩაუტარეთ დამწყებ ავტორებთან, მოეწყოთ 17 ახალ ნაწარმოებთა კითხვა-განხილვა და 5 საჯაროო სხდომა.

მთელმა რიგმა მწერლებმა ნაყოფიერად იმუშავეს ახალ სამამეულო ნაწარმოებთა შესაქმნელად. ცალკე წიგნებად გამოიცა ი. გრი

ქართული საბჭოთა ლიტერატურა 1948 წელს

(დასასრული)

ლიტერატურულ ნაწარმოებებს. ეს მიმართავ ქართველ მწერლებს ავალებენ ეს ეროვნული ფორმა ბრალად ეს ეროვნული ფორმა ... ...